

CONRAD CELTIS

Elegia I 3

*Ad Hasilinam de aborta tempestate
dum Cracoviam Sarmatiae peteret, et signo veris.*

Tempus erat, pluvio dum Phoebus surgit in austro
Phrixaeaeque petit sidera blandus ovis,
Iuppiter ad gremium sese cum Virginis alnum
Suscipit, ut prolem proferat illa novam,
5
Et novus in verno pubescit tempore mundus
Et solvit tepidos humida terra sinus,
Ut pariat flores roseis et lilia campis
Et tegat umbrosis frondea tecta comis,
Iamque Amor ad coitus properat stimulatque Cupido
10
Eiaculans tacitas sole calente faces.
Ipse peregrinas cupiens tum visere terras
Regna malis avibus Celtis Eoa peto,
Exercet vacuos ubi crudus Sarmata campos
Et male compositis incolit arva casis
15
Quaque suis vastis cum cornibus explicat undas
Vistula, Teutonicis qui modo meta plagis.
Ventum erat ad collem, quo regia tecta videntur
Et surgit muris Croca superba suis.
Vix mihi visa vagum mox cingunt nubila solem
20
Flabraque de variis confremuere plagis:
Eurus Achaemeniis vertisset flatibus orbem,
Ni Caurus rapidis obvius isset equis;
Frigidus hinc Boreas: madidis Notus hinc ruit alis
Et gravis effusis decidit imber aquis,
25
Murmure quin etiam concussus inhorruit aether,
Ruperat ut scissum Iuppiter igne polum.
Mox querulae maestis volucres tacuere sub arvis,
Dum reboat gemitu silva nemusque suo.
Sed volat infausto feralis gutture corvus
30
Perque suas voces omnia dira canit
Et modo conversis mea tempora verberat alis
.....
75
Multa ferens animo trepidus proficiscor in urbem
Captus luminibus mox, Hasilina, tuis
Et iacet obductum multa caligine pectus,
Exercet vires mens neque caeca suas.
Et nisi te toto complexam pectore versat,

080

Semper et ante oculos stat tua forma meos.
 Qualiter umbrosis exercent guttura silvis
 Iam volucres verno et sideris igne calent
 Concutiuntque vagas sperata ob gaudia pennas
 Et sua respondent oribus ora simul:

85

Sic mea ferventi vocitant te carmina plectro,
 Ut fruar amplexu, blanda puella, tuo.
 Aspice consumptas, o femina cruda, medullas
 Et resoluta tuis ignibus ossa vide!
 Aspice, quod fessos prope linquat spiritus artus

90

Teque suae causam praedicat esse necis.
 En semel obliquum lustravit Cynthus orbem
 Duodeciesque tulit cornua plena soror,
 Ex quo, dura, meas tenuisti tempore curas
 Igneque non facili mollia corda coquis.

95

Seu videant Phoebum terrae vel opaca trahantur
 Tempora, non requies nec modus ullus adest;
 Vel mihi fatales neverunt fila sorores
 Talia, quae cogant me sub amore mori,
 Noxius aut semper mea corda ἑρώνοσος habebit,

100

Quem morbum stellae forte dedere meae.

Elegia II 13

*Ad Danubium, ut puellam descendentem
 in Pannonias numine suo tueatur.*

Hister in Euxinum properans septemfide Pontum,
 Qui varios populos flumine latus adis,
 Abnoba quem tenui mons fundit ab ore perenni
 Aediculam atque aras Caesaris altus habens;

5

Ortus apud Suevos vicina hinc Alpibus arva
 Ingredieris, Bavarus qua sua rura colit,
 Ingotstadensum qua moenia picta videntur
 Et mugit lato vacca sonora foro.
 Hic Philomusus habens nomen famamque per orbem

10

Doctrina, ingenio carminibusque nitet.
 Inde Ratisponam Patavinaque moenia radis,
 Oenus et Ilius ubi te locupletat aquis.
 Pierius Graccus vitalem hic coeperat auram
 Carmina Pieriis digna legenda canens.

.....

Elsula, Bavaricas laeta perosa plagas,
 Quam tibi sollicitis precibus commendo, Danubi,

Navalem ut possit carpere tuta viam.
Casta, precor, maneat nec Cetia vina salutet,
Ut locet Austriacis oscula blanda viris
45
Et quicquid sequitur blanda oscula; saepe monebis,
Ne solvat tenerum casta puella femur.
Bacchus enim Veneris stimulans consurgere nervos
Solvere matronas saepe pudore solet.
Praecipue Austriacas intrat dum femina thermas

50
Non procul a campis, clara Vienna, tuis.
Cumque per excisas curret ratis incita ripas
Perque cavos scopulos unda relisa sonat,
Petrosa in mediis ubi fluctibus insula surgit,
Murmurat et valido qua catadupa sono:

55
Numine tuta tuo mea sit, pater alme, puella,
Ut possit portum laeta subire tuum!
Sic ubi nostra tuo firmabis vota favore,
Carminibus nostris clarior, Hister, eris.
Alveus ille tuus quam multas permeat urbes

60
Septifida tandem sub mare fauce cadens!

Elegia III 13

*Ad Rhenum ortum et exitum eius commemorans, rogans,
ut puellam descendente aquis Grani numine suo tueatur.*

Rhene, Moguntiacam rapidus qui tendis ad urbem,
Qua te, Rhene, suis Ceia salutat aquis
Quaque tibi Moenus miscetur nomine claro,
Flumina quadrifluo qui sua monte trahit.

5
Sed tuus excelsis fons ortus in Alpibus acres
Linqvit Helvetios valle sonante viros.
Terquinis annis pater hic Nicolaus in Alpe
Sederat et nullos ceperat ore cibos,
Sive deo pascente virum, sive aere crasso

10
Servata est sancti caelica vita viri.
Libera Germanis haec gens est sola sub oris
Iustitiam et leges saeva per arma tuens.

.....
50
Ast ubi, Rhene, meam duces, pater alme, puellam,
Fac, maneat sancto numine casto tuo,
Neve sacerdotes blandis allectet ocellis,
Qui tua per ripas flumina tota tenent.
Quondam enim ubi Latiis legionibus arma fremebant,

60

Hic Constantini iam toga sacra canit,
Instruit et varias furienti Marte cohortes,
Hasta cruentato dum furit acta toro.
Casta, precor, maneat nec vina meracia sumet,
Quae stimulant tumidum saepe resumpta femur,

65

Praesertim quae collis habet, qui nominis auctor
Urbi est de Baccho nomina clara gerens.

Elegia IV 2

*Hodoeporicon a Rheno ad sinum Codonum
et mare Balticum et Tylum insulam.*

Tempus erat, niveas dum caelum spargere plumas
Incipit et nubes conglomerare vagas,
Phoebus ad hibernum dum flectit lumina Caprum,
Qui noctis spatium maius in orbe facit.

5

Tunc ego, qui fueram peregrinus in orbe decennis,
Cogor ad Arctoum pergere forte sinum,
Orcadibus qua cincta suis Tyle et glacialis
Insula, ad extremum quam videt unda polum.
Et iam de Rheno per celsa cacumina pergens,

10

Quae Phrisius, Chattus Busatoresque tenent,
Qua Gronigen magna notum est super aethera fama,
Rudolfi Agricolae patria terra mei,
Vidrus ubi curvo sinuat sua flumina flexu
Atque Amasus rauco murmure saxa ferit

Inde urbs clara nitet de lunae nomine dicta
Et Lobecum, Codoni fama decusque sinus;
Angulus haec laudis dicta est urbs nomine prisco,
Nulla quod ad Codonum sit mage clara sinum.
Angulum in hunc fertur fluvius Dravena patentem

40

Efficiens portum plurima vela videns.
Hic ego dum fessas cupiebam corpore vires
Restaurare, quies mox mihi parva data est.
Barbara Cimbriaca hic hilari me suscipit ore
Et relevat blando corpora colloquio.

45

Ignibus extinctis grata cum voce favillas
Suscitat et vires carmine blanda dabat.
Cumque moverentur veteres sub pectore flammae,
Me iussit quartum scribere laeta librum.